

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Не ті двері

Ця історія сталася бозна-коли, за тих часів, коли ваші бабусі й дідусі ще були малими дітлахами. Це дуже важлива історія, бо в ній ідеться про те, як уперше відкрилися шляхи між землями Нарнії та нашим світом. Тоді містер Шерлок Холмс усе ще мешкав на Бейкер-стріт, а брати й сестри Бастейбли* шукали скарби на Льюїсгемській дорозі. Нещасні хлопчаки, які зростали у ті часи, мусили щодня носити тісні крохмальні комірці, а в школах, куди вони ходили, дітям зазвичай велося куди гірше, ніж у нинішніх. А от їжа тоді була значно кращою; що ж до солодощів, то не стану навіть розповідати, наскільки вони були смаковитими й дешевими, аби вам намарно слинки не текли.

У ті дні в Лондоні жила дівчинка на ім'я Поллі Пламмер. Вона мешкала в одному з невеличких будиночків, що стояли впритул один до одного, всуціль зліпившись у довжелезну ланку. Одного ранку Поллі гуляла в садку за будинком, коли раптом з-за паркану вигульникнуло обличчя незнайомого хлопчика — він переліз через

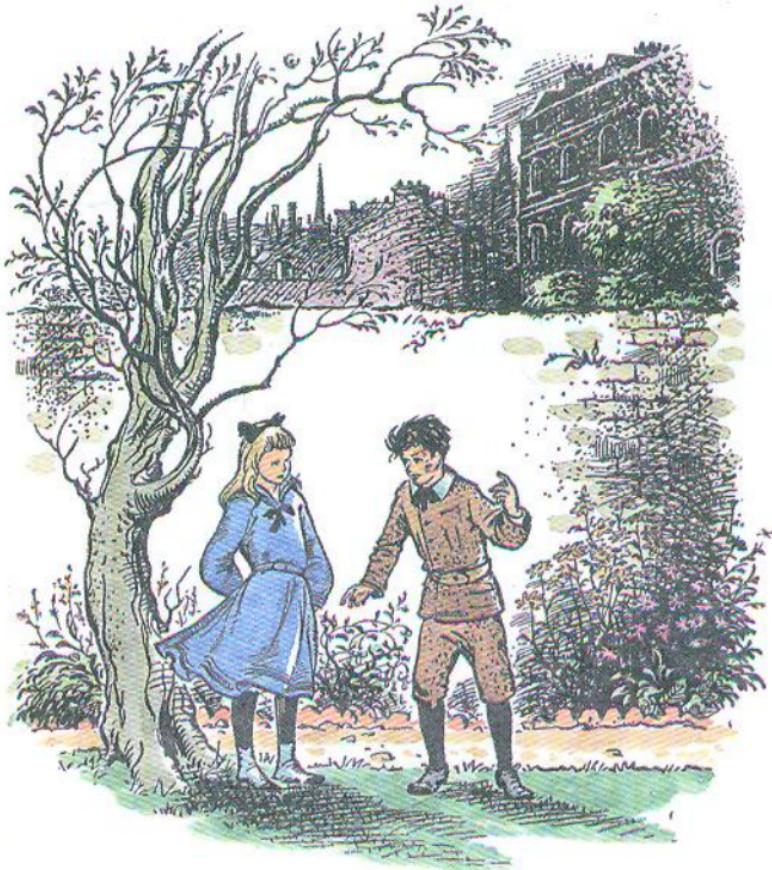
* Бастейбли — герой популярних повістей англійської письменниці Едіт Несбіт («П'ятеро дітей і чудовисько», «Історія шукачів скарбів»); п'ятеро дітей та їхній батько-удівець Річард Бастейбл.

мур. Поллі неабияк здивувалася, бо ж досі в сусідньому домі не було жодних дітей, лише старий самітник містер Кеттерлі та стара діва міс Кеттерлі, його сестра. Тож Поллі роздивлялася хлопця з неприхованою цікавістю. Обличчя незнайомця було геть замурзане, ніби він спершу вимастив руки землею, тоді вволю наплакався, а потім витирав слізози брудними долонями. По правді, все майже так і було.

— Привіт, — сказала Поллі.

— Привіт, — відповів хлопчик. — Як тебе звати?

— Поллі. А тебе?

— Дігорі.

— Знаєш, у тебе дуже кумедне ім'я, — зауважила Поллі.

— Анітрохи не кумедніше за Поллі, — огризнувся хлопчик.

— Ще й як кумедніше, — обурилося дівча.

— Ні, не кумедніше, — наполягав Дігорі.

— Принаймні я вмиваюся, — закопилила губки Поллі. — Тобі б це теж не завадило, особливо після... — і тут вона зупинилася, бо збиралася сказати: «Особливо після того, як ти порюмсав», але вчасно схаменулася, що це було б зовсім неввічливо.

Але Дігорі ніби прочитав її думки.

— Добре, я справді плакав! — вигукнув він таким голосом, ніби почувався настільки нещасним, що байдуже йому до того, чи знатиме хтось про його слози.

— Ти б теж плакала, — правив своєї хлопець, — якби все життя прожила за містом, мала власного поні й річку внизу за садком, а тоді тебе взяли й запхали до такої мерзенної діри, як ця!

— Лондон — зовсім не діра, — зашарілася Поллі. Але хлопець уже розійшовся й провадив далі, навіть не зауваживши її слів:

— І якби твій батько поїхав до Індії, а ти б мала жити з тіткою та божевільним дядечком (ну от кому таке сподобається?), бо вони доглядають твою маму, яка тяжко хворіє і ось-ось... ось-ось... помре!..

І тут його обличчя скривилося від заледве стримуваних ридань.

— Я не знала. Вибач мені, будь ласка, — ніякovo мовила Поллі. А тоді, просто щоб не мовчати, та й для того, щоб якось пожвавити розмову, запитала:

— А що, містер Кеттерлі справді божевільний?

— Ну, або він несповна розуму, — відповів Дігорі, — або тут криється якась таємниця. У нього є кабінет на другому поверсі, й тітка Летті суворо заборонила мені туди навіть зазирати. Це вже само собою підозріло, але і це ще не все. Щоразу, як дядько намагається звернутися до мене за столом, тітка затикає йому рота. Каже щось приблизно таке: «Ендрю, не займай хлопця» або «Я певна, Дігорі нічого не хоче про це чути», або ще «Так, Дігорі, може, ти підеш побавишся у садку?»

— А що він хоче тобі сказати?

— Не знаю. Йому ніколи не вдавалося до пуття висловитися. Та й це ще не все. Однієї ночі — та ж оцієї ночі, якщо точно — я йшов до себе в кімнату повз горищні сходи (по правді, не люблю там ходити) і, присягаючися, чув згори моторошний крик.

— Може, він там тримає під замком божевільну дружину?

— Знаєш, я про це теж думав.

— Або підробляє гроші!

— А може, він пірат, як отой чоловік на початку «Острова скарбів», і переховується від своїх товаришів по команді!

— Як захопливо! — сплеснула руками Поллі. — Ніколи б не подумала, що ваш будинок такий цікавий.